

« Κριταί »

Βιβλίον Παλαιᾶς Διαθήκης . (Κεφ . ζ ' 9-25 – η ' 1-12) .

Βιβλίον Παν. Ν. Τρεμπέλα (133-145) .

Μάθημα 12^{ον}

Μετά ἀπό τήν θαυμαστήν ἐπιλογήν τῶν τριακοσίων στρατιωτῶν ἐκ τῶν τριάντα χιλιάδων στρατευσίμων Ἰσραηλιτῶν , κατ' ἐντολήν τοῦ Θεοῦ καί ἔπειτα ἀπό τήν ὑπόσχεσίν Του πρὸς τόν ἐκλεκτόν Του τόν Γεδεών, «ρομφαία τῷ Κυρίῳ καί τῷ Γεδεών (Κριτ .ζ'20), ὅτι δηλαδή, θά νικήσῃ αὐτός μαζί μέ τούς τριακοσίους νεοσυλλέκτους «συνεργοῦντος τοῦ Κυρίου» πάντοτε, τὰ πολυάριθμα στίφοι τῶν εἰδωλολατρῶν ἐχθρῶν καί τυράννων Μαδιανιτῶν καί Ἀμαληκιτῶν . Τοῦ λέγει ὅτι θά ἡγεῖται ὁ Ἴδιος ὁ Κύριος. Ὅτι θά προπορεύεται αὐτοῦ. Φανερώνει δέ τοῦτο κατά τρόπον θαυμαστόν, προεικονίζων καί προτυπῶν τήν ἀνέκφραστον καί ἀνερμήνευτον ἐνανθρώπησίν Του. Εἰς τήν ἱεράν ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν, ὁ ἱερός Ὑμνογράφος Ἰωσήφ σημειώνει μεταξύ ἄλλων: «Χαῖρε ὁ πόκος ὁ ἔνδροσος, ὄν Γεδεών Παρθένε προεθεάσατο».

(Ὡδή στ ')

Μέ τὰ ἀνωτέρω θαυμάσια, τὰ «ποκάρια», τήν «ἐπιλογήν τῶν στρατιωτῶν» καί ὅσα σημεῖα θά ἐπακολουθήσουν, ὁ Γεδεών θά πεισθῇ καί μέ τόλμη καί θάρρος θά ὑπακούσῃ καί θά ἀναλάβῃ τήν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ καί Κυρίου Του. Ἄς παρακολουθήσουμε λοιπόν, τί ὁ Θεός τοῦ ζητᾶ :

1) Τοῦ λέγει ὁ Κύριος νά κατέβῃ εἰς τό ἐχθρικό στρατόπεδον τῶν Μαδιανιτῶν τήν νύκτα: «Καί ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτί ἐκείνη καί εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος...» (Κριτ. ζ ' 9). Τοῦ λέγει ἐπίσης νά πάρῃ μαζί του πρὸς μετριασμόν τοῦ ἀνθρωπίνου φόβου του τόν ἔμπιστόν του φίλον καί δούλον του Φαρά. Σκοπός τῆς καταβάσεως καί μεταβάσεως εἰς τήν «ἐχθρικήν παρεμβολήν» ἢ ἀποκάλυψις τῆς παντοδυναμίας καί παντογνωσίας τοῦ Θεοῦ, πρὸς τόν Γεδεών καί ὅτι ὁ Κύριος διέρχεται τρόπους καί χρησιμοποιεῖ καί τὰ ἀπλούστερα ὡς καί αὐτῶν τῶν ὄνειρων, διά νά λυτρώσῃ καί σώσῃ τόν λαόν του .

2) «Καί ἦλθε Γεδεών,...(Κριτ. ζ ' 13). Ὁ Γεδεών μαζί μέ τόν ὑπηρέτην του Φαρά ὑπακούοντας εἰς τό στρατηγικόν σχέδιον τοῦ Θεοῦ ἐπλησίασε τήν ἐμπροσθοφυλακὴν τῶν στρατευμάτων τοῦ ἐχθροῦ καί ἀκούει ἕναν ἄνδρα – στρατιώτην – νά διηγῆται τό ὄνειρον ὅπου εἶδε: «εἶδα ὅτι ἕνας κρίθινος ἄρτος κυλιόμενος εἰς τό στρατόπεδον τῶν Μαδιανιτῶν ἔφθασεν ἕως τήν

σκηνήν τοῦ ἀρχηγοῦ μας καί τήν ἐκτύπησεν ἡ σκηνή ἐπεσεν». Ἄκουσε καί τήν ἀπάντησιν ὅπου ὁ πλησίον αὐτοῦ στρατιώτης εἶπεν:

«Ὁ κρίθινος αὐτός ἄρτος δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἡ ρομφαία τοῦ Γεδεών, τοῦ Ἰσραηλίτου, τοῦ Ἰωάς . Παρέδωκεν ὁ Θεός εἰς τά χέρια του τοὺς Μαδιανίτας καί ὅλον τό στρατόπεδόν μας» . (Κριτ. Ζ '14). Ἡ δειλία καί ὁ φόβος τοὺς εἶχε καταλάβῃ. Ὁ Θεός ὡς Δίκαιος Κριτής ἐπεμβαίνει ἔπειτα ἀπό τήν ἑπταετή κυριαρχίαν τῶν εἰδωλολατρῶν τυράννων.

4) «Καί ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Γεδεών... προσεκύνησε Κυρίῳ...» (Κριτ. ζ '15) Καί ὅταν ὁ Γεδεών ἄκουσε τήν ἐξήγησιν τοῦ ὄνειρου προσεκύνησε τόν Θεόν καί ἐπέστρεψεν εἰς τό Ἰσραηλιτικόν στρατόπεδον ἔμπλεως θάρρους καί ἐλπίδος διά τό ποθούμενον. Τήν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς τυραννίδος τοῦ ἐχθροῦ ἀναλαμβάνοντας εὐθύς, τήν ἡγεσίαν τῶν τριακοσίων καί τήν ἐκστρατίαν κατά τῶν Μαδιανιτῶν.

5) Ἐγνώριζε ὁ Γεδεών τό σοβαρόν καί συνάμα δύσκολον τοῦ ἐγχειρήματος. Τά στρατεύματα τοῦ ἐχθροῦ «ὡς ἡ ἄμμος» καί «ὡσί ἀκρίς εἰς πλῆθος» σημειώνει ἡ Ἁγία Γραφή. Οἱ Μαδιανῖται καί οἱ Ἀμαλικῖται καί οἱ ἄλλοι ἀπό ἀνατολῶν νομάδες εἶχαν διασκορπισθῆ εἰς τήν κοιλάδα, «...ὡσί ἀκρίς εἰς πλῆθος καί ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπί χεῖλους τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος . (Κρ. ζ '12).

Εἰς τό Ἱερὸν ψαλτήριον τοῦ Προφητάνακτος Δαυῖδ ἀναγράφονται καί τά ἐξῆς περισπούδαστα:

«Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου καί καταλήψομαι αὐτούς...» (Ψαλ. ιζ '28). Κατεδίωξα τοὺς ἐχθρούς μου καί τοὺς κατέφθασα φεύγοντας ἐν πανικῷ .

6) Αὐτό καί ἐγίνε τότε «τῷ καιρῷ ἐκείνῳ». Φόβος καί πανικός εἰς τίς ἑκατὸν τριάκοντα πέντε χιλιάδες τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἐχθροῦ καί εἰς τοὺς ἐπικεφαλεῖς αὐτῶν. Εἰς δέ τοὺς ἐλαχίστους τριακοσίους γενναίους στρατιώτας τοῦ Γεδεών, μέ ἐπικεφαλῆς αὐτόν καί τήν παντοτινὴν παρουσίαν καί συνέργειαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Κυρίου, ἔπνεε ἄνεμος θάρρους καί αἰσοδοξίας, μέ τό «ἠθικὸν ἀκμαιώτατον» .

7) Τό ἄριστον σχέδιον, τό ἐξυπνον καί πολὺ προτότυπον τοῦ Γεδεών ἡ στρατηγική τοῦ αἰφνιδιασμοῦ ὅπου διεξήγαγε. Ἡ περικύκλωσις τῆς «παρεμβολῆς» τοῦ ἐχθροῦ, ὁ «θρυμματισμός τῶν κενῶν πηλίνων δοχείων» ὁ «ἐκκωφαντικὸς ἤχος τῶν σαλπύγγων» οἱ «ἀναμμένες λαμπάδες» , ὅλα τά ἀνωτέρω καί ἡ ἀόρατος παρουσία τοῦ Θεοῦ ἔφεραν τό θαυμαστὸν ἀποτέλεσμα τῆς νίκης καί ἀπαλλαγῆς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν ἑπταετή

τυραννία τῶν Μαδιανιτῶν καί Ἀμαληκιτῶν εἰδωλολατρῶν. Μέ κύριο σύνθημά τους καί νικηφόρο λάβαρον: «Ρομφαία τῷ Κυρίῳ καί τῷ Γεδεών».

Εξοντώθησαν μέ τά ἴδια τά χέρια τους. Ἐφονεύθησαν κτυπῶντας ὁ ἕνας τόν ἄλλον. Ἐκείνη τή νύκτα ἕως τήν αὐγή ἀλληλοφονεύθησαν ἑκατόν εἴκοσι χιλιάδες (120.000) στρατιῶτες τῶν εἰδωλολατρῶν. Λέγει ἡ Γραφή: «Καί ἔθηκε Κύριος τήν ρομφαίαν ἀνδρός ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ» (Κριτ. ζ '22) . Οἱ ὑπόλοιποι, δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) «ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγήν». Οἱ «τριακόσιοι» γενναῖοι στρατιῶτες τοῦ Γεδεών δέν ἐκτύπησαν καί δέν ἐφόνευσαν κανέναν .

8) Ὁ Γεδεών μετά τῶν τριακοσίων γενναίων στρατιωτῶν του καί τούς ὑπολοίπους στρατευσίμους ἐκ τῶν τριάντα χιλιάδων ἀνδρῶν, τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, κατεδίωξαν αὐτούς καί τούς ἀρχηγούς τους, τόν Ὠρήβ καί τόν Ζήβ, τόν Ζεβεέ καί τόν Σαλμανά. Εἰς τήν καταδίωξιν αὐτήν καί εἰς τά πεδία τῶν μαχῶν συμμετῆχαν οἱ φυλές: α) Τοῦ Μανασσῆ. β) Τοῦ Ἀσήρ. γ) Τοῦ Νεφθαλείμ. καί δ) Τοῦ Ἐφραΐμ.

9) Καί ἐφιλονίκησαν ἐναντίον αὐτοῦ μέ πολύ ὀξύν τρόπον. Λέγει ἡ Ἁγία Γραφή: «...διελέξαντο πρός αὐτόν ἰσχυρῶς». Καί ἐφιλονίκησαν ἐναντίον αὐτοῦ μέ πολύν ὀξύν τρόπον. Ὁ Γεδέν κοπίασε, κινδύνευσε, ἔβαλλε τήν ζωήν του σέ πολλούς κινδύνους καί τούς τριακοσίους συμπολεμιστάς του ἐπίσης. Τό ἐγχείρημα δύσκολον κατ' ἀνθρώπον... Εὐχαριστίες καί τιμές τούς ἔπρεπαν. Οἱ Ἐφραιμίται ὅμως παραπονέθηκαν «ἰσχυρῶς». Ἐπέπληξαν τόν Γεδεών διά τό ὅτι δέν τούς ὑπολόγησε καί δέν τούς ἐκάλεσεν ἐξ' ἀρχῆς. Δηλαδή, τοῦ «ζητοῦν καί τά ρέστα» ἀπό πάνω. Ὁ λαός ὁ σοφός λέγει:

«Ἐκεῖ πού μᾶς χρωστοῦσαν , μᾶς πῆραν καί τό βόδι» !

Ἡ εὐγένεια τοῦ Γεδεών καί τό μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ διαλάμπουν εἰς τήν καταγραφὴν τοῦ ἱεροῦ Κειμένου. Τό ταπεινόν φρόνημα διά τό δικό του ἔργον καί τό δικό του ἀποτέλεσμα, σέ σύγκρισί μὲ τίς δικές τους «σπουδαῖες ἐπιδόσεις», (ὅπως ὁ ἴδιος θά τούς πῆ), ἂν καί εἶχε συντελέσει αὐτός, μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τήν νίκην καί τόν θρύαμβον, ἀπό τήν μία, καί τό ἥπιον καί γλυκὴν ὡς καί οἱ ἔπαινοι πρός αὐτούς διά τούς θριάμβους των, ἀπό τήν ἄλλην, ἔφεραν τήν καταλαγήν, τήν συμφιλίωσιν καί τήν εἰρήνην μεταξύ τῶν φυλῶν. «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί» (Ματ. ε '9). Λέγει ὁ Κύριος.

10) «Ἐν ἐπιστροφῇ μου μετ' εἰρήνης καταστρέψω τον πύργον τοῦτον» (Κριτ. η '9). Ὄταν μέ τό καλῶ γυρίσω πάλι, ἀφοῦ πλέον θά ἔχω ἡσυχάσει ἀπό τούς Μαδιανίτες, θά σκάψω ἀπό τά θεμέλιά του αὐτόν τόν πύργον». Ἡ ἀχαριστία σέ ὄλο τό φάσμα της. Δέν ἔφθναν τόσος κόπος, τόση πείνα, τόση δίψα, τόσοι κίνδυνοι, εἶχε νά ἀντιμετωπίση ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀχαριστία, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι οὔτε ἐκοπίασαν, οὔτε ὑδρῶσαν. -Τούς ζητᾶ ἄρτον,- ψωμί διά τά παλληκάρια του, διά νά συνεχίσουν τόν ἀγῶνα τους πρός ἔκβαση τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπό τόν τύραννον καί αὐτοῖ ἀρνοῦνται νά βοηθήσουν. Ἀρνοῦνται, καί μέ αὐτόν τόν τρόπον ἐκφράζουν τήν ἀντίθεσιν των σέ ὅτι συμβαίνει γύρω τους. Θά λέγαμε μέ ἀπλά καί ἀληθινά σημερινά λόγια ὅτι εἶναι οἱ «βολεμένοι» καί οἱ «καιροσκόποι» τῶν χρόνων ἐκείνων. Τούς ζητᾶ νά χορτάσουν καί νά ξεκουράσουν ὄλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δίνουν καί τή ζωή τους, θυσιάζονται διά τούς ἄλλους, τούς συνανθρώπους των! Οἱ βολεμένοι ἀρνοῦνται. Πάντοτε, σέ ὄλες τίς ἐποχές καί καιρούς αὐτό γίνεται. Καί ὁ Γεδεών, τότε, θά ἀλλάξη στρατηγική, θά ἀποφύγει ὄλους αὐτούς καί τούς τόπους ὅπου κατοικοῦν. Θά στραφῆ πρός ἀναζήτησιν ἀνθρώπων ἀπλῶν, ταπεινῶν, τούς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου καί κατ'αὐτόν τόν τρόπον θά ὀλοκληρώση τό γρηγορότερον δυνατόν τήν ἀποστολήν του, τήν ὁποῖαν ὁ Κύριος τοῦ ἀνέθεσεν. Ἔτσι ὄπως ἀναφέρεται καί εἰς τόν Ἱερὸν Εὐαγγέλιον: «...δί' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν...» (Ματθ. β '12).

Περαίνοντας, ἄς σημειώσουμε καί ἰδιαίτέρως ἄς προσέξουμε ὅτι ὁ Γεδεών τούς προειδοποιεῖ , καί αὐτούς καί τούς προηγούμενους, ἀπό τούς ὁποῖους ζήτησε βοήθεια, ὅτι θά ἐπιστρέψῃ καί θά τούς ἀνταποδόσῃ κατά τά ἔργα καί τούς λόγους τους δικαίως καί ὄπως τούς ἀρμόζη...

Αὐτό Ἀγαπητοί, ἐρωτᾶ ὁ Κύριος μας καί Φιλάνθρωπος Δεσπότης εἰς τό Ἱερὸν Εὐαγγέλιόν Του: «Ὄταν οὖν ἔλθῃ ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος , τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;». (Ματθ. Κα '40).